

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR

2016 års marknadskontrollutredning

UD 2016:01

Sara Vinnefors

Telefon 08-405 40 91

E- post sara.vinnefors@gov.se

Enkätfrågor

1. Vilka produkter omfattas av kommunens verksamhet med marknadskontroll (kontroll av att produkter uppfyller gällande krav)? Vilka regelverk styr kontrollen av produkterna och anger myndighetens ansvar för denna kontroll?

Varor och kemiska produkter i detaljhandeln (miljöbalken och miljötillsynsförordningen).

Kosmetiska produkter (miljöbalken, förordning 1223/2009/EG, förordning [2013:413] om kosmetiska produkter och miljötillsynsförordningen)

Livsmedel (livsmedelslagen, livsmedelsförordningen och en rad olika EU-förordningar).

2. Hur omfattande är kommunens verksamhet med marknadskontroll uttryckt i antal årsarbetskrafter?

Tillsyn på kemiska produkter omfattar ca 1,5 årsarbetskrafter.

Tillsyn på kosmetiska produkter motsvarar ca 0,5 årsarbetskrafter.

Livsmedel: Det är inte möjligt att svara på hur många årsarbetskrafter som läggs på "marknadskontroll" då kontrollen av själva produkterna är en integrerad del av kontroll av hygien etc inom livsmedelstillsynen. Totalt antal årsarbetare inom livsmedelstillsyn 2016 var 45 st.

3. Vilka befogenheter har kommunen i sin marknadskontroll?

Kemiska produkter: Befogenhet att utöva tillsyn och meddela de förelägganden och förbud som krävs i det enskilda fallet. Skyldighet att i vissa fall påföra miljöstraffavgifter eller åtalansmäla överträdelser.

Kosmetiska produkter: Befogenhet att utöva tillsyn och meddela de förelägganden och förbud som krävs i det enskilda fallet. Skyldighet att i vissa fall påföra miljöstraffavgifter eller åtalansmäla överträdelser.

Livsmedel: Befogenhet att utöva kontroll och meddela de förelägganden och förbud som krävs i det enskilda fallet. Skyldighet att i vissa fall åtalansmäla överträdelser.

4. Varierar kommunens befogenheter för de olika produktslag som omfattas av marknadskontrollen? Om ja, vilka skillnader finns i fråga om olika produkter och är detta ett problem?

Befogenheterna vad gäller varor och kemiska produkter skiljer sig inte åt. Men tillsynen skiljer sig naturligtvis åt beroende på lagstiftning (Reach, CLP, RoHS Biociddirektivet mfl).

Kosmetiska produkter: Nej, det är ingen skillnad.

Livsmedel: Nej, inte befogenheterna – men kraven kan vara olika beroende på vilken produkt det är och vilket regelverk som styr.

5. Är kommunens befogenheter tillräckliga? Om nej, vilka brister finns och vilka ytterligare befogenheter skulle behövas?

Kemiska produkter: "Problem" som kan uppstå är då en och samma butik har varor som köpts från svenska leverantörer (kommunen har tillsynsansvar) och varor som importerats (KemI har tillsynsansvar).

Kosmetiska produkter: Ja, det är tillräckliga.

Livsmedel: En brist i regelverket vad gäller livsmedelskontroll är att det inte finns något system för nationella saluförbud av en viss produkt, utan beslut måste adresseras mot varje företag som säljer produkten och det är respektive kommun som är behörig myndighet.

6. Vilka sanktionsmöjligheter har kommunen i sin marknadskontroll?

Kemiska produkter: Föreläggande och förbud (med/utan vite) samt miljöstraffsavgift och åtalsanmälan.

Kosmetiska produkter: Föreläggande och förbud (med/utan vite) samt miljöstraffsavgift och åtalsanmälan.

Livsmedel: Föreläggande och förbud (med/utan vite) samt åtalsanmälan.

7. Varierar kommunens sanktionsmöjligheter för de olika produktslag som omfattas av marknadskontrollen? Om ja, vilka skillnader finns i fråga om olika produkter och är detta ett problem?

Kemiska produkter: Ja, delvis olika sanktionsmöjligheter beroende på varor eller kemiska produkter men det är inget ett problem.

Kosmetiska produkter: Nej, det är ingen skillnad.

Livsmedel: Nej, det är ingen skillnad.

8. Är kommunens sanktionsmöjligheter tillräckliga? Om nej, vilka brister finns och vilka ytterligare sanktionsmöjligheter behövs?

Kemiska produkter: Miljöstraffsavgifter för varor med otillåtet innehåll kanske? Det skulle sannolikt vara mera effektivt än åtalsanmälan.

Kosmetiska produkter: Ja, de är tillräckliga

Livsmedel: Finns behov av fängelse i straffskalan för livsmedelsbrott och en modell med straffsavgifter även inom livsmedelsområdet, enligt förslag i DS 2017:5.

9. Hur kan kommunens beslut i ett marknadskontrollärende överklagas? Är överklagandereglererna för kommunens beslut i ett marknadskontrollärende enhetliga och tillfredställande? Om inte, vilka ändringar skulle behövas?

Kemiska produkter: Beslut om föreläggande och förbud kan överklagas till länsstyrelse. Beslut om miljöstraffavgift kan överklagas till mark- och miljödomstol.

Kosmetiska produkter: Beslut om föreläggande och förbud kan överklagas till länsstyrelse. Beslut om miljöstraffavgift kan överklagas till mark- och miljödomstol.

Livsmedel: Beslut om föreläggande och förbud kan överklagas till länsstyrelse.

10. Finns det några andra brister i de regelverk som har betydelse för kommunens marknadskontrollverksamhet?

Kemiska produkter: Nej.

Kosmetiska produkter: Nej

Livsmedel: Nej